

105. Al-Fil

Namn Suran har fått sitt namn från uttrycket *ashab al-fil* i den allra första versen.

Uppenbarelsens period

Det råder fullständig enighet om att detta är en mekkan sura; och om man studerar den mot sin historiska bakgrund framgår det att den måste ha uppenbarats i det allra tidigaste skedet i Mekka.

Historisk bakgrund

Som förklarats i kommentar 4 till Surah al-Buruj, invaderade det kristna kungariket Abessinien Jemen som vedergällning för den judiske härskaren Dhu Nuwas' förföljelse av Jesu (frid vare med honom) anhängare i Najran. Abessinierna störtade det himyaritiska styret, och år 525 e.Kr. kom hela landet under abessinsk kontroll.

Detta skedde i samarbete mellan det bysantinska riket i Konstantinopel och Abessinien, eftersom abessinierna saknade egen flotta. Bysans tillhandahöll flottan, och Abessinien skickade 70 000 soldater över Röda havet till Jemen. Detta skedde inte enbart av religiös iver; ekonomiska och politiska motiv låg bakom. Bysans hade länge försökt ta kontroll över handeln mellan Östafrika, Indien, Indonesien och Medelhavsområdet —

handel som araberna i århundraden dominerat.

Efter misslyckade försök att militärt kontrollera handelsvägarna började Bysans samarbeta med Abessinien för att ta över Jemen och därmed kontrollera den viktiga landvägen.

Abrahahs uppkomst

Arabiska historiker skiljer sig åt i detaljerna. Ibn Kathir säger att den abessinska armén leddes av Aryat och Abrahah; Ibn Ishaq säger att Aryat var befälhavare och Abrahah ingick i styrkan. De är dock överens om att Aryat och Abrahah stred, Aryat dödades och Abrahah tog makten. Han lyckades därefter övertala den abessinske kungen att utse honom till vicekung över Jemen.

Grekiska och syriska källor berättar en annan version: att en jemenitisk hövding, As-Sumayfi Ashwa (Esymphaeus), först utsågs till guvernör men att den abessinska armén gjorde uppror och satte Abrahah i hans ställe. Abrahah hade tidigare varit slav åt en grekisk köpman i Adulis, men genom skicklig diplomati fått stort inflytande över armén.

Efter att ha besegrat trupper som skickats för att avsätta honom accepterades han till slut som kungens vicegerent i Jemen.

Med tiden blev Abrahah i praktiken självständig härskare. Han erkände endast nominellt den abessinske kungen. Hans makt framgår av att han år 543 e.Kr. firade restaureringen av Maribdammen med en stor fest där ambassadörer från Bysans, Iran, Hirah och Ghassan deltog. Detta finns dokumenterat i en inskription som fortfarande existerar.

Abrahahs mål: kristendomens spridning och kontroll över handeln

När hans styre stabiliserats riktade Abrahah sin uppmärksamhet mot två mål:

1. att sprida kristendomen i Arabien
2. att ta kontroll över handeln mellan öst och Bysans

För detta byggde han en praktfull katedral i San'a', kallad *al-Qalis* (från grekiskans *ekklesia*). Enligt Ibn Ishaq skrev han till den abessinske kungen: "Jag kommer inte att vila förrän jag har avlett arabernas pilgrimsfärd till den."

Ibn Kathir säger att han offentligt deklarerade detta i Jemen. Han ville provocera araberna så att han skulle få en ursäkt att angripa Mekka och förstöra Ka'bah.

Enligt Ibn Ishaq gick en arg arab in i katedralen och vanhelgade den. Ibn Kathir säger att det var en man från Quraysh. Muqatil säger att några unga qurayshiter satte eld på den. Båda versionerna är möjliga — och det är också möjligt att Abrahah själv arrangerade incidenten för att få en förevändning att invadera Mekka.

När Abrahah fick höra vad som hänt svor han att inte vila förrän Ka'bah var förstörd.

Marschen mot Mekka

År 570 eller 571 e.Kr. marscherade Abrahah med 60 000 soldater och 13 (eller enligt vissa 9) elefanter.

- Först besegrade han den jemenitiska hövdingen Dhu Nafr.
- Sedan besegrade han Nufayl ibn Habib al-Khath'am och tog honom till fånga; Nufayl räddade sitt liv genom att bli vägvisare.
- När han nådde Ta'if gav Banu Thaqif upp utan strid och skickade en man, Abu Righal, som vägvisare. Denne dog vid al-Mughammas nära Mekka, och araberna brukade stena hans grav som ett uttryck för förakt.

Enligt Ibn Ishaq skickade Abrahah sin förtrupp från al-Mughammas, och de tog byte från Tihamah och Quraysh — däribland 200 kameler som tillhörde Abd al-Muttalib, Profetens farfar.

Abrahah skickade sedan ett bud till Mekka: Han hade inte kommit för att strida, utan endast för att förstöra Ka'bah. Om de inte gjorde motstånd skulle ingen blodspillan ske.

Budet bad att få tala med stadens ledare — Abd al-Muttalib.

Mötet mellan Abrahah och Abd al-Muttalib

När Abd al-Muttalib kom inför Abrahah blev denne så imponerad av hans värdighet att han steg ned från sin tron och satte sig bredvid honom.

Han frågade vad han önskade.

Abd al-Muttalib sade: "Jag vill att du återlämnar mina kameler."

Abrahah sade: "Jag blev imponerad av dig, men nu har du sjunkit i mina ögon. Du ber bara om dina kameler och säger inget om detta Hus som är din och dina fäders helgedom."

Abd al-Muttalib svarade: "Jag är ägare till kamelerna och ber dig återlämna dem. Huset har en egen Herre — Han kommer att försvara det."

När Abrahah sade att Gud inte skulle kunna försvara det, svarade Abd al-Muttalib: "Det är mellan Honom och dig."

Han lämnade sedan Abrahah, som återlämnade kamelerna.

Ibn Abbas' tradition är annorlunda. Den nämner inte alls begäran om kamelerna. Enligt de traditioner som återgetts från honom av Abd bin Humayd, Ibn al-Mundhir, Ibn Marduyah, Hakim, Abu Nu'aym och Bayhaqi, säger han att när Abrahah nådde *as-Sifah* (en plats mellan Arafat och Ta'if i bergen nära de heliga gränserna kring Mekka), gick Abd al-Muttalib till honom och sade:

"Det fanns ingen anledning för dig att komma så långt. Du borde ha befallt oss, och vi skulle ha fört dig vad du än behövde."

Han (Abrahah) sade:

"Jag hör att detta Hus är fridens Hus; jag har kommit för att förstöra dess frid."

Då sade Abd al-Muttalib:

"Detta är Allahs Hus. Han har hittills inte tillåtit någon att härska över det."

Abrahah svarade:

"Vi kommer inte att återvända förrän vi har förstört det."

Abd al-Muttalib sade:

”Du kan ta vad du vill från oss och återvända.”

Abraham vägrade att ge efter och befallde sina trupper att marschera framåt, och lämnade Abd al-Muttalib bakom sig.

När man lämnar de två traditionerna som de är, blir en sak tydlig: stammarna som bodde i och runt Mekka hade inte kraft nog att kämpa mot en så stor armé och rädda Ka‘bah. Därför försökte Quraysh uppenbart inte göra motstånd. Vid slaget vid skyttegraven (al-Ahzab) hade Quraysh knappt lyckats samla 10–12 000 man, trots allians med hedniska och judiska stammar; de kunde inte ha stått emot en armé på 60 000.

Muhammad ibn Ishaq säger att efter att ha återvänt från Abrahams läger befallde Abd al-Muttalib Quraysh att lämna staden och ta sin tillflykt till bergen med sina familjer av rädsla för massaker. Sedan gick han till Ka‘bah med några av Qurayshs hövdingar och tog tag i järnringen på dörren och bad Allah den Upphöjde att skydda Hans Hus och dess väktare. Vid den tiden fanns 360 avgudar i och runt Ka‘bah, men i detta kritiska ögonblick glömde de dem alla och åkallade endast Allah om hjälp. Deras böner, som återgetts i historieböckerna, nämner inget annat namn än Allah, den Ende.

Ibn Hisham återger några verser av Abd al-Muttalib, med följande innebörd:

”O Gud, en man skyddar sitt hus — så skydda Ditt Hus. Låt inte deras kors och deras list imorgon övervinna Din list. Om Du vill lämna dem och vår qiblah åt sig själva, gör då som Du vill.”

Suhayl i *Raud al-Unuf* återger också denna vers:

”Hjälp idag Dina tjänare mot korsets tjänare och dess dyrkare.”

Ibn Jarir återger även dessa verser av Abd al-Muttalib, som han reciterade i sin bön:

”Min Herre, jag hoppas inte på någon annan än Dig mot dem. O min Herre, skydda Ditt Hus från dem. Fienden till detta Hus är Din fiende. Hindra dem från att förstöra Din helgedom.”

Efter dessa böner gick Abd al-Muttalib och hans följeslagare också upp i bergen.

Nästa morgon gjorde Abrahah sig redo att gå in i Mekka, men hans särskilda elefant, Mahmud, som gick främst, satte sig på knä. Den slogs med järnstänger, drevs med pikar, till och med skars, men reste sig inte. När man vände den mot söder, norr eller öster gick den framåt, men så snart man vände den mot Mekka satte den sig.

Under tiden dök svärmar av fåglar upp, bärande stenar i näbbar och klor, och kastade dem över trupperna. Den som träffades började falla sönder.

Enligt Ibn Ishaq och 'Ikrimah var detta smittkoppor, som sågs i Arabien för första gången det året. Ibn Abbas säger att den som träffades av en sten började klia sig tills huden sprack och köttet föll av. I en annan tradition säger han att kött och blod rann som vatten och benen blev synliga.

Samma sak drabbade Abrahah. Hans kött föll i bitar och sår uppstod som utsöndrade var och blod. I panik drog de sig tillbaka mot Jemen.

Nufayl ibn Habib, som de tagit som vägvisare, söktes upp och befalldes att leda dem tillbaka, men han vägrade och sade:

”Vart kan man fly när Gud förföljer? Den kluvna näsan (Abrahah) är den besegrade — inte segraren.”

När de drog sig tillbaka föll de ständigt längs vägen och dog. Ata' ibn Yasar säger att inte alla dog på platsen; några dog där, andra längs vägen. Abrahah dog i Khath'am-området.

Händelsen ägde rum vid *Muhassir*, i dalen *al-Muhassab*, mellan Muzdalifah och Mina. Enligt Sahih Muslim och Abu Dawud, i beskrivningen av Profetens avskedspilgrimsfärd, berättar Imam Ja'far as-Sadiq från sin far, Imam Muhammad al-Baqir, från Jabir ibn Abdullah, att när Profeten (frid vare med honom) gick från Muzdalifah till Mina ökade han farten i Muhassir-dalen. Imam Nawawi förklarar att detta var platsen där elefantfolket straffades, och därför ska pilgrimer passera snabbt.

Imam Malik återger i *al-Muwatta'* att Profeten sade att hela Muzdalifah är en plats för att stanna, men man ska inte stanna i Muhassir-dalen.

Nufayl ibn Habib beskriver händelsen som ögonvittne i verser återgivna av

Ibn Ishaq:

”Om du ändå hade sett, o Rudayna — men du skulle inte se det vi såg i Muhassab-dalen. Jag prisade Gud när jag såg fåglarna, och fruktade att stenarna skulle falla över oss. Alla frågade efter Nufayl, som om jag var skyldig abessinierna en tjänst.”

Detta var en så betydelsefull händelse att den snabbt spreds över Arabien, och många poeter gjorde den till ämne för sina dikter. I dessa dikter är en sak tydlig: alla betraktade den som ett tecken på Allahs mirakulösa makt, och ingen antydde ens att avgudarna i Ka‘bah hade något med saken att göra.

Abdullah ibn az-Zibara säger:

”De sextiotusen återvände inte hem, och deras sjuka (Abraham) överlevde inte. Ad och Jurhum fanns där före dem, och där är Allah, över Sina tjänare, som upprätthåller det.”

Abu Qays ibn al-Aslat säger:

”Res dig och dyrka din Herre och smörj hörnen av Allahs Hus mellan Mekkas och Minas berg. När Trons Ägares hjälp nådde er drev Hans arméer bort dem så att de låg i dammet, beströdda med stenar.”

Enligt Umm Hani och Zubayr ibn al-Awwam sade Profeten (frid vare med honom):

”Quraysh dyrkade ingen annan än Allah, den Ende, i tio år (enligt andra: sju år).”

Umm Hanis tradition återges av al-Bukhari i hans *Tarikh*, och av Tabarani, Hakim, Ibn Marduyah och Bayhaqi. Zubayrs uttalande återges av Tabarani, Ibn Marduyah och Ibn Asakir, och bekräftas av en mursal-tradition från Sa‘id ibn al-Musayyab.

Araberna kallade året då denna händelse inträffade för *Am al-Fil* (Elefantens år), och samma år föddes Allahs Sändebud (frid vare med honom). Traditionister och historiker är nästan eniga om att händelsen inträffade i Muharram och Profeten föddes i Rabi' al-Awwal — de flesta säger 50 dagar efter elefantens händelse.

Tema och innebörd

Om Surah al-Fil studeras i ljuset av dessa historiska detaljer förstår man varför suran endast nämner Allahs straff över elefantfolket kortfattat. Det var en nyligen inträffad händelse, och alla i Mekka och Arabien kände till den.

Araberna trodde att Ka'bah skyddats inte av någon gud eller gudinna, utan av Allah själv. Qurayshs ledare hade åkallat endast Allah om hjälp, och i flera år efter händelsen dyrkade Quraysh ingen annan än Allah.

Därför behövdes inga detaljer i suran — en kort hänvisning räckte för att Quraysh och hela Arabien skulle reflektera över budskapet som Profeten Muhammad (frid och välsignelser vare med honom) förde:

- att de endast skulle dyrka och tjäna Allah, den Ende
- och att om de försökte undertrycka denna sanning med våld, skulle de bara dra över sig samma vrede från Gud som drabbade elefantfolket.

10 Senaste inlägg:

- [Bönen gudomlig befallning](#)
- [Nationalismens Uppkomst i den Muslimska Världen](#)
- ['Awrah för män och kvinnor inom och utanför bön](#)
- [Bönen mellan befallning och uphöjelse](#)
- [Regeln om att be i Haram-kläder](#)
- [Att upphöja Allahs befallning är att be](#)
- [Förstå Koranen](#)
- [Lycka eller elände i nästa liv](#)
- [Frågor och svar angående ahl al-Kitabs Kött](#)
- [Rasism: Finns det en lösning?](#)

Kategorier:

[Biblioteket \(24\)](#) [Blandat \(1578\)](#) [Bönen \(21\)](#) [Bönetider \(93\)](#)
[Familj \(3\)](#) [Koranen \(859\)](#) [KORANENS BUDSKAP \(115\)](#)
[Sunnah \(1510\)](#)

Etiketter:

[40-Nawawi](#) [al-Albani](#) [al-Bukhari](#) [al-Husari](#) [al-Koran](#) [al-Othaymin](#)
[al-Sunnah](#) [Ali ibn Abi Taleb](#) [as-Salat](#) [as-Sawm](#) [as-Sunnah](#) [A'lam al-Sunna](#) [al-Manshūra](#) [BÖNEN](#) [Bön](#)
[Bönetider](#) [Dajjal](#) [det förflutna](#) [det nästkommande](#) [De utvalda](#) [De ödmjukas bön](#) [DJJAL](#) [Enkel förklaring](#) [FASTAN](#) [fasta och hälsa](#)
[fredagspredikan](#) [Följeslagare](#) [Hadith](#) [Hadither](#) [Hajj](#) [Halal](#) [Haram](#)
[Historia](#) [ibn al-Qayyim](#) [Ibn Baz](#) [Ibn Majah](#) [iftar](#) [Imam Muslim](#)
[islam](#) [islamic](#) [islamister](#) [Islams historia](#) [i'jaz al-Qur'an](#) [KAPITEL 1](#) [KAPITEL 2](#)
[KAPITEL 3](#) [KAPITEL 4](#) [KAPITEL 21](#) [KAPITEL 23](#) [KAPITEL 24](#) [KAPITEL 87](#) [KAPITEL 88](#) [KAPITEL 89](#) [KAPITEL 92](#)
[KAPITEL 93](#) [KAPITEL 95](#) [KAPITEL 96](#) [KAPITEL 97](#) [KAPITEL 98](#) [KAPITEL 100](#) [KAPITEL 105](#) [KAPITEL 106](#) [KAPITEL 107](#) [KAPITEL 109](#) [KAPITEL 110](#) [Kapitel 111](#) [KAPITEL 112](#) [KAPITEL 113](#) [KAPITEL 114](#) [Koran](#)
[Koranen](#) [KORANEN BERÄTTAR](#) [Koranen på svenska](#)
[Koranens budskap](#) [Koranvetenskap](#) [kvinnan](#) [laylat al-qadr](#) [Muhammad](#)
[muslimer](#) [Män runt om profeten](#) [Omar](#) [Othaymin](#) [PDF](#) [Profeten](#)
[Profeten sa](#) [Profeten sade](#) [profetens följare](#)
[Profetens Sirah](#) [RAMADAN](#) [Sahaba](#) [Sahabah](#) [Salah](#) [Salat](#)
[sira](#) [Sirah](#) [Souhur](#) [Sunnah](#) [tawhid](#) [Tro](#) [Vägen till Koranen](#) [أعلام](#)
[السنة المنشورة](#)